

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 35/29.09.2021 г.

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 29.09.2021 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Нели Огнянова

ЧЛЕНОВЕ: Бойко Василев
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Диляна Илиева
Даниела Тренчева
Ирина Недева
Александър Кашъмов
Илия Вълков

изслуша доклади по жалби, както следва:

1. Вх. № 08-048 за публикация в сайта Блиц от 22.06.2021 г., със заглавие: „Цигански бой по тъмна доба в столичен квартал“;¹
2. Вх. № 08-049 за публикация в сайта Блиц от 24.06.2021 г. със заглавие: „Касапница в столичното гето "Факултета", почерня от полиция“;²
3. Вх. № 08- 051 за публикация в сайта Блиц от 18.06.2021 г., със заглавие „Арестуваха 8 наши цигани в Солун заради големи поразии“.³

в които според жалбоподателите е извършено нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

I. ПРОЦЕДУРА

1.Посочените жалби се отнасят до нарушение на Етичния кодекс на българските медии, осъществено с публикации на сайта blitz.bg.

2. Жалбите са допустими по смисъла на чл. 7 и чл. 8 от Правилника за дейността на Комисията по журналистическа етика. Подадени са в срок и съдържат всички необходими реквизити.

3. Копие от жалбите и искане за становище са изпратени на доставчиците.

¹ https://blitz.bg/kriminalni/tsiganski-boy-po-tmna-doba-v-stolichen-kvartal_news824710.html

² https://blitz.bg/stolitsa/kasapnitsa-v-stolichnoto-geto-fakulteta-pochernya-ot-politsiya_news825095.html

³ https://blitz.bg/svyat/arestuvakha-8-nashi-tsigani-v-solun-zaradi-golemi-porazii_news823842.html

4. Всички жалби са по т.т. 2.5.1. и 2.5.2. от Етичния кодекс на българските медии и КЖЕ взе решение да ги обедини поради твърдяната дискриминация във всяка от жалбите в публикации на сайта blitz.bg.

II. ЖАЛБИ

Получените жалби са еднообразни. Те съдържат следната обосновка:

„Публикацията укрепва, утвърждава и разпространява стереотипи и предразсъдъци, които създават унижителна и принижяваща достойнството на ромската общност среда, ето защо Ви моля да предприемете мерки по ограничаване на подобен тип изказвания, с оглед препоръките и задълженията на медиите да се въздържат от дискриминационно поднесена информация или генерализиращи определения, които нямат съществено значение за смисъла на информацията и единствено довеждат до насърчаване на омраза, агресия и презрение към цяла етническа група население заради неморални или неоправдани от закона деяния на отделни нейни представители. Като представител на общността се чувствам поставен риск за безопасността и сигурността си поради вероятност граждани от неромски произход да ме припознаят като потенциален престъпник или лице с потенциал да извършва противообществени прояви, основаващо се единствено на несправедливо и неоснователно внушения генерализиран криминален облик на етноса, към който принадлежа, в така поднесени публикации.

Надявам се по настоящия сигнал да бъдат предприети мерки, които да установят нарушението и да преустановят подобни случаи в бъдеще.“

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ:

2.5.1 Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2 Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Не са предоставени становища.

V. ФАКТИ

По жалба 08- 048 става дума за публикация със следното заглавие: *„Цигански бой по тъмна доба в столичен квартал“*. Описва се бой в късната част от денонощието *„Тумба цигани крещяха, викаха, пяха и се псуваха около блок 33“*. Твърди се, че публикацията е по сигнал на читател. Всъщност няма никакъв факт, при това е използвана илюстративна снимка. Няма никаква възможност да се установи фактическата основа на публикацията, която може да бъде и напълно измислена.

По жалба 08-049 текстът информира кратко за противообществени прояви на роми и полицейски мерки. В статията са използвани илюстративни снимки на полицейски автомобили и служители на МВР, но присъстват подробности за криминално събитие, място, време и действието е представено накратко.

По жалба 08-051 става дума за публикация със следното заглавие: „Арестуваха 8 наши цигани в Солун заради големи поразии“. Статията е публикувана въз основа на кратък материал от гръцката медия **Ekathimerini**, преведен на български език, за арестувани български роми в Солун.

VI. МОТИВИ

Относно нарушенията за чието нарушаване се твърди: 2.5.1. и 2.5.2. Както КЖЕ е имала повод да установи, в Етичния кодекс има два състава, свързани с дискриминация:

- За нарушение по 2.5.1. се изисква **подбуждане или насърчаване** на омраза, насилие, страх на основание, представляващо дискриминация;
- За нарушение на 2.5.2. се изисква **неоснователно посочване на признаци (етнос, пол, националност и др.под.), които нямат съществена смислова връзка** с разказа в публикацията и посочването не е необходимо за по-прецизно изясняване на фактите и посланието.

КЖЕ разгледа публикациите и обсъди аргументите в жалбите. Става дума за много кратки текстове тип „криминална хроника“, като в първия случай дори не става въпрос за журналистика, тъй като няма проверка за истинност, а произволно и безлично се твърди, че някой казал нещо. Ето защо по жалба №08-048 КЖЕ намира нарушение на 1.1. Точност и по-точно на т.1.1.1. *Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти.*

Като цяло разгледаните публикации по другите две жалби са по-скоро информативни. Те отразяват институционална реакция полицейски мерки и вестникарска публикация на тема арестувани роми, идващи от България, в Солун: „Осем български роми бяха арестувани в северния пристанищен град Солун и в сряда бяха обвинени от прокурор за експлоатация на децата им и излагане на опасност, стана ясно в четвъртък.“

Комисията не установява основание „представителите на ромската общност да се чувстват в риск“.

Жалбите срещу публикациите са **неоснователни по т.т. 2.5.1. и 2.5.2.**

РЕШЕНИЕ:

Като взе предвид изложеното, КЖЕ намира жалбите за неоснователни **по т.т. 2.5.1. и 2.5.2.**

По жалба №08-048 КЖЕ намира нарушение на т.1.1.1. *Ще предоставяме на обществото точна и проверена информация и няма преднамерено да скриваме или изопачаваме факти.*

Съгласно Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика решението да се изпрати на заинтересованите страни в 7-дневен срок от приемането му.

Председател на КЖЕ:

Нели Огнянова

Изпълнителен директор на НСЖЕ :

Ева Петрова